

SERGI PÀMIES

«El millor intèrpret de tots els temps és Messi, però el millor compositor és Cruyff»

Aquest cap de setmana comença un nou campionat de Lliga, i el Barça, guanyador de les dues últimes edicions, aspira a renovar el títol. Parlem amb l'escriptor Sergi Pàmies, autor del llibre 'Confessions d'un culer defectuós' (Empúries) i columnista futbolístic prestigiós, sobre el barcelonisme en general i sobre el seu particular barcelonisme en especial.

*Entrevista de Víctor Maceda
Fotografies de Jordi Play*

Vostè admet que és un "culer defectuós" pel fet de no ser antimadridista. Costa de creure-ho, això... Ni quan el Reial Madrid se'n va endur Luís Figo, no va sentir-hi aversió?

—És que jo no estava enamorat de Figo! Era un jugador que no m'agradava gens, perquè sempre es llançava al terra. A més, abans d'arribar al Barça, havia signat dos precontractes [un amb el Barça i un altre amb el Reial Madrid], i pel mig hi havia el [Joan] Gaspard, amb qui jo era bastant crític. No, no em va saber greu.

—La temporada passada el Barça va guanyar la Lliga, la Copa, la Supercopa d'Europa i el Mundial de Clubs, i el Madrid, la Champions League, la principal competició. Per a molts culers, però, no ha estat un gran any, sinó bastant trist.

—Com que el doblot [Lliga i Copa] va acabar abans, l'alegria hi és. Una altra cosa és la decepció per la manera com es va perdre la Champions. Aquelles tres setmanes d'abril en què el Barça, inexplicablement, va caure en una mena d'indolència. Després de guanyar el doblot, de sobte, va haver-hi una mutació molt interessant: la d'aquella gent que va fer-se de l'Atlètic de Madrid per aconseguir el triplet amb la fórmula de l'*equip interposat*, una construcció arquitectònica molt interessant. Era una cosa més lúdica que no emocional. No vaig parlar amb gaire gent realment afectada, potser perquè aquella final era com una propina per arrodonir un any perfecte. Gairebé diria que, per alguns culers, hauria sigut més perfecte que hagués perdut el Madrid la Champions que no que l'haguéssim guanyada nosaltres!

—Al llibre, vostè en diu "elucubracions aparentment estrambòtiques".

—Sí, i només s'entenen si coneixes els mecanismes de la tribu. Els ho he explicat a periodistes de fora i no ho acaben d'entendre. Aquest "firmo no guanyar això si el Madrid no guanya allò" és molt nostre.

—És un fet polític?

—La política hi intervé, però jo tinc una altra teoria. El Barça va passar molts anys sense guanyar res, fins al punt de sublimar la sequera i posar en funcionament un pla B: l'elaboració d'un relat conspiranoic en base a alguns fets reals —Di Stéfano, Guruceta...— que era molt edificant. "No plou, però la culpa no és nostra", vaja. Aquest pla B va durar tants anys que i va esdevenir un vici. En aquesta interiorització del mal, és clar que hi ha elements polítics.

—En aquelles èpoques, la Lliga de l'any passat no s'hauria guanyat.

➔

→ —Va dir-ho en Piqué, i tenia molta raó. L'èxit reforça la musculatura de la competitivitat. Amb el Tata Martino tampoc no s'hauria guanyat, però l'equip tenia molt present aquell any i Luis Enrique hi aporta un plus evident. Aquest esperit competitiu és nou, el Barça mai no havia encadenat tants anys guanyant tants títols i amb un mateix líder, com és el cas de Messi. Qui ho explica millor és en Piqué, el gran teòric del barcelonisme modern. L'autoestima elevada, la convicció de saber que són molt bons, ha superat la ciclotímia ambiental.

—En general, és millor el futbol actual o el de fa 50 anys?

—El joc actual és més ràpid, més difícil i més competitiu, però menys interessant i menys creatiu. Abans el futbol era més lent i menys tàctic i, per tant, el talent era un factor molt diferenciador. Avui el futbol és més de laboratori, més científic, mentre que abans era una mena de caos en què primava la inspiració. Jugadors com Mágico González o Sócrates ara no podrien fer carrera, i el mateix Pelé hi trobaria dificultats. En comparació amb l'actual, el futbol d'abans no era professional. Avui el Barça té 24 futbolistes i un equip tècnic de 28 persones. Sembla la NASA! El millor Milan, el millor Inter, el millor Vasco da Gama o el millor Bayern tenien cinc tècnics i prou. Finalment, però, sempre hi ha el talent, que et salva les garrofes.

—L'aglomeració de turistes a les grades del Camp Nou demostra que la globalització també ha envaït el futbol. Com a soci, troba a faltar l'ambient d'abans?

—I tant que sí, però això és fer trampa! Si acceptem les regles del joc i volem que el Barça sigui on és, hem d'acceptar el preu que s'ha de pagar per això. Si acceptem de repensar el model i fer-lo menys ambiciós, ja em semblarà bé, però de moment és el que hi ha. Tampoc no em sembla normal que un futbolista cobri més pels seus contractes de patrocini que no del club per a qui juga. Si jo, com a escriptor, guanyés més diners en concepte de publicitat que no pels meus llibres, de segur que allò que escrigués se'n veuria afectat. El món de les apostes també és molt pernicios, hi ha joves de 18 anys realment enganxats... Però ens agrada tant el futbol, en gaudim tant, que no hi pensem gaire, en totes aquestes coses.

—El Barça ha esdevingut una empresa multinacional. Si Sergi Pàmies pogués tornar a la infantesa, s'estimaria més ser d'un equip més petit?

—Possiblement. Si et fas d'un equip per influència familiar, és possible que siguis del Rayo Vallecano, l'Europa o el Llevant, però si estàs enamorat del futbol i al teu cercle familiar no hi ha cap afeció per aquest esport, com era el meu cas, és molt més fàcil que acabis sent del Barça. Jo vivia a l'exili i no sabia què era el Barça, però quan vaig arribar a viure a Barcelona, jo ja era futbolista i tenia un parent llunyà que hi jugava. M'encisava l'Ajax de Cruyff, i per això, quan dos anys més tard va fitxar pel Barça, vaig tancar el cercle. Jo ja no podia ser de cap altre equip, i no vull sentir-me'n culpable. Ser d'un gran club és un gran privilegi.

—Al llibre comenta que li agrada el futbol des d'un punt de vista "estètic". Quin ha estat el gran esteta, segons vostè?

—Uf, n'hi ha hagut uns quants. Cruyff, George Best, Eusébio, Ronaldinho, Kluivert... Quan un jugador incorpora elements de plasticitat a la seva manera de jugar, es nota de seguida. Ho explica molt bé el coreògraf Cesc Gelabert, que de jove va estar a punt d'entrar al filial del Barça. Ell relaciona la coreografia amb els moviments dels jugadors, i afirma que els jugadors més plàstics i creatius s'aproximen molt a la *danse moderne*.

—Des de l'època de Josep Lluís Núñez ha pogut tractar tots els presidents del Barça. De Gaspard en diu que "com més parla, menys te'l creus i més increïble et sembla que hagi pogut guanyar unes eleccions".

—Sí, Gaspard és insuperable. A la seva manera, és contracultural. Va arribar a fer coses d'una irracionalitat creativa, sempre era capaç de superar els seus detractors. Va afirmar que el soci Joan Gaspard mai no hauria votat el Joan Gaspard president! Va convertir la catàstrofe en un fet entranyable, una cosa realment difícil. És un artista! Gaspard és un artista!

—De Josep Maria Bartomeu, l'actual president blaugrana, en destaca que siga discret: "La típica persona acostumada que no esperin gran cosa d'ell". És el president més normal que ha tingut el Barça?

—Sí, però alerta, perquè la manera de gestionar el cas Neymar m'ha fet canviar l'opinió sobre ell. Té una gran

dificultat comunicativa i potser no s'ha sabut explicar bé, no ho sé, però no va agradar-me gens tot el que va dir sobre Neymar a la conferència de premsa del mes de juny. Caldrà estar-hi atents per comprovar si no abandona la normalitat que l'havia caracteritzat fins ara.

—Vostè ha excel·lit com a opinador de futbol, primer a *El País* i després a *La Vanguardia*. Què li sembla la relació entre la premsa esportiva i els futbolistes, els seus agents i els directius?

—La informació esportiva necessita estar més a prop del poder que la d'uns altres àmbits, cosa que crea una dificultat afegida a la independència necessària. Déu n'hi do la qualitat de la informació esportiva, però, Déu n'hi do...

—Sobretot la de programes de debat com *El Chiringuito*.

—No podem fer corporativisme. No podem posar en el mateix paquet *Informe Robinson* i *El Chiringuito*. Per a mi no sols no pertanyen al mateix gènere, sinó ni tan sols al mateix ofici. *El Chiringuito* té semblances amb un altre tipus de producte

*«Per ser realment
cruyffista, no pots
ser un idòlatra,
no pots idolatrar
acríticament un ídol
que en si mateix
és molt crític»*

que no té relació amb l'esport, sinó amb l'entreteniment més vulgar i més primari, basat en les emocions induïdes, mentre que *Informe Robinson* ha assolit un grau d'excel·lència pel que fa al tractament de la informació. El problema és que el futbol actual no tan sols reclama *Informe Robinson*. Diria que *El Chiringuito* no representa cap valor del periodisme però sí que representa un sector de l'afecció. Hi ha molts afeccionats que viuen el futbol com *El Chiringuito*.

—Considera que Josep Pedrerol, el seu presentador, no és un periodista?

—Sí, sí que ho és, i ho ha demostrat en unes altres aventures professionals. Recordo la seva etapa a Canal Plus, amb Jorge Valdano, per exemple... I tant que és un periodista, i dels bons! Allò que fa ara, però, no té res a veure amb el periodisme. Té a veure amb l'espectacle. I no em sembla malament que sigui així. Tampoc no em sembla bé que es desqualifiqui tota la informació relacionada amb l'esport posant-hi l'exemple més extrem, cosa que passa sovint. És com

dir que tots els debats polítics són com *El gato al agua*.

—Al llibre també fa esment al dilema de la publicitat a la samarreta. Publicitat d'un país com Qatar, a més.

—Em resisteixo que aquest dilema moral em deixi blocat, tot i saber que és un acte de corrupció. Em deixo corrompre i continuo sent del Barça encara que a la samarreta hi posi Qatar. Les dues maneres de gestionar els principis —tant la superioritat moral de la coherència plena com l'estima al Barça per sobre de totes les coses— són igualment interessants. Ja em sembla bé que hi convisquin totes dues.

—Al nom ja li busquen un cognom...

—Sí, però en aquest cas, com que la marca publicitària anirà al darrere de la denominació del Camp Nou, la gent continuarà anomenant-lo d'aquesta manera. Això no em preocupa tant. D'acord, és una altra cosa que s'hauria pogut evitar, però hem de tolerar-ho... Ets a una discoteca i sona una música dolenta, però la noia que t'agrada està

allà, ballant. Què fem? Ballem o no ballem? Em resisteixo a mantenir-me en l'ortodòxia *progre* impol·luta. El futbol t'obliga a embrutar-te.

—Vostè és un cruyffista imperfecte?

Detesta els qui diuen que Cruyff l'encertava fins i tot quan s'equivocava.

—És que el cruyffisme inclou la crítica! Per ser realment cruyffista, no pots ser un idòlatra, no pots idolatrar acríticament un ídol que en si mateix és molt crític. La manera de fer-li justícia consisteix a admirar-lo amb un esperit crític. De fet, els seus millors anys van ser quan va tenir un antagonista: quan va enfadar-se amb els presidents de l'Ajax i del Barça, o quan va tenir problemes amb la Federació Holandesa de Futbol. Ell sempre va necessitar un antagonista, i durant el seu pas pel Barça, al camp, no va acabar de tenir-lo. El Barça va fitxar Neeskens i va deixar de costat Sotil, que podria haver-ho estat.

—De fet, vostè subratlla que l'única temporada que van jugar plegats Cruyff i Sotil van tenir una sintonia única, extraordinària. Fins i tot millor que la de Messi amb Iniesta o Xavi?

—Sí, perquè Sotil obria els espais perquè Cruyff pogués lluir, i no era un jugador estrictament de batalla. Marcava molts gols, era un "fino estilista", també. A més, aquella barreja d'un holandès i un peruà era molt pop. La davantera Rexach-Asensi-Cruyff-Sotil-Marcial no es tornarà a veure mai més.

—D'ací a 100 anys, qui serà recordat com la figura més determinant de la història del Barça? Cruyff o Messi?

—Jo crec que Cruyff... Mai no he vist cap futbolista comparable a Messi en un camp de futbol, però no em sembla que hagi sigut un jugador que hagi determinat el joc. Per a mi, Leo Messi és el millor intèrpret de tots els temps, qui millor ha interpretat aquesta partitura que anomenem futbol. Ara bé, futbolistes que hagin modificat la concepció del joc, que hagin influït en generacions futures de jugadors, d'entrenadors i d'afeccionats —fins al punt de modificar-ne parcialment el caràcter—, n'hi ha molt pocs. Així doncs, de la mateixa manera que Paul McCartney no és un bon baixista i no és un gran cantant, és molt més important que un altre que era un molt bon baixista i molt bon cantant. El millor intèrpret de tots els temps és Messi, però el millor compositor és Cruyff. ●